

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-11-22

Diarienummer N164-1584/23

Handläggare Ingela Andersson

Telefon: 031 367 9461

E-post: ingela.andersson@socialcentrum.goteborg.se

Fördelning av verksamhetsbidrag 2024

Förslag till beslut

Socialnämnden Centrum beslutar att fördela 53 421 000 kronor i verksamhetsbidrag till 85 verksamheter för 2024.

Socialnämnden Centrum beslutar att avslå 14 ansökningar om verksamhetsbidrag.

Socialnämnden Centrum förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Socialnämnden Centrum ska enligt reglemente fördela föreningsbidrag till verksamheter som rör fler än ett stadsområde. Bidragsgivningen sker i enlighet med stadens riktlinje och nämndens anvisning.

I handläggning av ansökningar gör förvaltningen en bedömning både utifrån målgruppens behov, vilka andra insatser som finns i samhället och hur väl organisationen och verksamheten fungerar. Vi ser också till organisationens förmåga till egenfinansiering och utrymme i den ekonomiska ram som finns för uppdraget.

99 ansökningar om verksamhetsbidrag för 2024 har inkommit till förvaltningen om 82 621 645 kronor. Vårt förslag är att fördela 53 421 000 kronor till 85 verksamheter. Förvaltningen föreslår också att ge avslag till 14 organisationer.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Stadens ekonomiska stöd till civilsamhället kan ses som en investering i en samhällsaktör vars verksamhet gör nytta för medborgarna och sannolikt sparar samhället pengar både på kort och lång sikt.

För vissa organisationer kan bidraget vara avgörande för verksamhetens existens. För andra är det ett tillskott till en verksamhet som också har andra finansieringskällor.

Bedömning ur ekologisk dimension

Idéburna aktörer inom delningsekonomin har uppmärksammat staden på sina svårigheter att erhålla verksamhetsbidrag inom ramen för de bidrag som finns idag. Förvaltningen har arbetat tillsammans med andra bidragsgivande förvaltningar i staden för att möjliggöra för delningsekonomin att beviljas bidrag och återkommer till nämnden i ett separat ärende med förslag till hur det omhändertas.

Det förslag till fördelning som nämnden har att ta ställning till i detta ärende innehåller inga aktörer inom delningsekonomin.

I övrigt har förvaltningen inte funnit några aspekter på frågan utifrån ett ekologiskt perspektiv.

Bedömning ur social dimension

Civilsamhället fyller en viktig roll för stadens sociala hållbarhet. De organisationer som får stöd från nämnden spänner över många områden men har gemensamt att de alla verkar för ökad jämlikhet, efterlevnad av mänskliga rättigheter, delaktighet och inkludering av människor som av olika anledningar lever i utsatthet.

Civilsamhället spelar en viktig roll för utvecklingen av ett demokratiskt samhälle genom att ge röst åt utsatta målgrupper, skapa sociala sammanhang och driva opinion. Inom civilsamhället utvecklas och utformas också sociala innovationer, som kommer hela samhället till nytta.

Civilsamhället har en unik förmåga att nå utsatta göteborgare som det offentliga av olika anledningar inte når. Civilsamhället kan genom dessa kontakter bygga tillit och skapa en ingång till socialtjänst och andra offentliga insatser, där det är relevant för målgruppen.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2023-12-12.

Bilagor

1. Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället
2. Socialnämnden Centrums anvisning för stadenövergripande föreningsbidrag till civilsamhället
3. Ansökningar om verksamhetsbidrag 2024
4. Bedömningar verksamhetsbidrag 2024

Ärendet

Nämnden har att ta ställning till förvaltningens förslag att fördela 53 421 000 kronor i bidrag till 85 verksamheter inom civilsamhället.

Nämnden har att ta ställning till förvaltningens förslag att ge avslag på 14 ansökningar om verksamhetsbidrag.

Nämnden har att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Beskrivning av ärendet

Flera nämnder inom Göteborgs Stad fördelar föreningsbidrag. I bidragsgivningen strävar nämnder och förvaltningar efter att efterleva den överenskommelse om samverkan som finns mellan Göteborgs Stad och civilsamhällets organisationer. Överenskommelsens mål är att stärka demokratin, öka delaktigheten och minska utanförskap i Göteborg.

Staden har sedan 2019 en gemensam riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället som stipulerar grundläggande krav och kriterier som gäller för att erhålla bidrag.

Nämnden har fastslagit egna anvisningar som förtydligar hur riktlinjen ska tillämpas för nämndens bidragsgivning. Anvisningarna tydliggör vilken typ av verksamheter och kostnader som nämnden ger bidrag till samt hur handläggning och bedömning av ansökningar ska gå till.

Nämndens bidrag till stadenövergripande verksamheter inom det sociala området

Enligt socialnämnden Centrums reglemente har nämnden i uppdrag att fördela föreningsbidrag till verksamheter som rör fler än ett stadsområde.

Bidraget syftar till att stärka civilsamhällets organisationer vars verksamhet ligger i linje med socialtjänstens övergripande mål.

Nämndens bidrag syftar också till att stärka utvecklingen av civilsamhällets organisationer och deras verksamhet inom det sociala området. Det kan gälla såväl civilsamhällets roll som röstbärare och opinionsbildare, som möjligheter för civilsamhällets organisationer att utgöra viktiga aktörer inom samhällsutvecklingen.

Nämnden ger stöd till följande:

- Organisationer som arbetar för att stärka mer jämlika levnadsvillkor mellan olika grupper i samhället genom förebyggande eller främjande verksamhet. Exempelvis genom att minska våld och förtryck, exkludering och utanförskap i samhället eller verka för en förbättrad folkhälsa.
- Organisationer som driver opinionsbildande arbete och kunskapsspridning inom sakområdet eller skapar förutsättningar för ett stärkt civilsamhälle i Göteborg.
- Organisationer vars verksamhet vänder sig till grupper och individer med behov av stöd utifrån sin sociala situation och där verksamheten innebär ett kvalificerat stöd till dessa målgrupper och anhöriga.
- Organisationer som genom att producera varor och tjänster, skapar möjligheter till arbete och ger ökad livskvalitet till individer och grupper som står långt från den ordinarie arbetsmarknaden.

Organisationerna ansöker om bidrag en gång per år och nämnden fattar beslut i december innan bidragsåret. Majoriteten av ansökningarna gäller bidrag för personal, hyra och andra löpande verksamhetskostnader. Verksamhetsbidraget är ämnat som stöd till en hel verksamhet och inte till en specifik insats eller aktivitet. I många fall används bidraget till hela organisationens verksamhet, medan det i andra fall endast gäller en verksamhet bland flera. I vissa fall utgör nämndens bidrag endast en liten del av en verksamhets intäkter, i andra fall utgör det majoriteten.

Uppföljning av 2022 års verksamhetsbidrag

I samband med att förvaltningen handlägger bidragsansökningar inför 2024 gör vi även en uppföljning av 2022 års bidrag och verksamhet. Alla verksamheter som fick bidrag för 2022 har ombetts skicka in redovisning av verksamhet och ekonomi vilken sedan förvaltningen har godkänt.

I uppföljning av 2022 års verksamhetsbidrag syns fortfarande pandemin som en faktor för flera verksamheter. En del organisationer har gått tillbaka till tidigare verksamhetsformer med fysiska träffar och öppet hus, medan andra har hittat nya målgrupper och metoder genom den omställning till digitalt arbete som skedde under 2020 och 2021. För vissa verksamheter har det varit en utmaning att komma tillbaka till de volymer av deltagare man hade innan pandemin, medan andra aldrig såg en nedgång.

Ansökningar om verksamhetsbidrag 2024

Förvaltningen har hanterat ansökningar om verksamhetsbidrag i stadens gemensamma etjänst som introducerades under 2022.

Inför bidragsfördelning 2024 har 99 ansökningar om verksamhetsbidrag inkommit och förvaltningen föreslår att 85 av dessa ska beviljas. Detta är ett lägre antal än tidigare år, vilket huvudsakligen har två orsaker. Den första orsaken är att åtta aktörer som under flera år erhållit bidrag från nämnden nu ingår i det idéburna offentliga partnerskap om arbete mot våld i nära relation som alla fyra socialnämnder också ingår i. Den sammanlagda summa som tidigare har fördelats som verksamhetsbidrag till dessa organisationer – 14 249 000 kronor – används under 2024 till grundfinansiering inom partnerskapet.

Den andra orsaken är att de fem frivilligcentraler som under flera år erhållit verksamhetsbidrag från nämnden kommer att finansieras av respektive socialnämnd, nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsnämnden från 2024.

Tolv organisationer söker för första gången hos nämnden. En organisation återkommer efter flera år utan att ha ansökt om bidrag.

I handläggningen av ansökningar gör förvaltningen en bedömning utifrån flera aspekter, vilket omfattar målgruppens behov, vilka andra insatser som finns i samhället och hur väl organisationen och verksamheten fungerar. Vi ser även till organisationens förmåga till egenfinansiering och utrymme i den ekonomiska ram som finns för uppdraget.

Förutom bedömning av de dokument som ingår i ansökan kan förvaltningen även göra besök i verksamheten och vid behov håller också handläggare och organisation en tätare kontakt. Under 2023 har förvaltningen besökt 62 olika verksamheter. Utöver detta sker mycket kontakt via telefon och epost, framför allt i samband med handläggning av bidrag, för att hämta in kompletterande information. Förvaltningen har också haft dialog

med ett flertal andra offentliga aktörer som har kunskap om eller samverkar med de organisationer som nämnden beviljar bidrag till.

Förvaltningens bedömning

Inför 2024 har 99 ansökningar om bidrag på drygt 82 miljoner kronor inkommit från organisationer som verkar inom det sociala området. Förvaltningen har fått en viss höjning av ram för att möjliggöra ökning, och lägger därför fram ett förslag med relativt många höjda bidrag. Varje förslag är en samlad bedömning av flera faktorer och förvaltningen har därför valt att inte göra en generell indexhöjning på alla bidrag utan att i stället använda det ökade utrymmet där vi bedömer att det gör störst nytta och bäst behövs.

Förvaltningens förslag till fördelning av verksamhetsbidrag är en avvägning utifrån flera faktorer.

I handläggningen gör förvaltningen en kontroll om den ansökande organisationen möter stadens riktlinje. Riktlinjen listar ett flertal associationsformer som kan erhålla bidrag, som till exempel stiftelser. De grundläggande kriterierna i riktlinjen som rör demokratisk uppbyggnad utgår dock främst från hur ideella föreningar fungerar och går ej att applicera på stiftelser. Ett exempel är kriteriet om att ha stadgar som är godkända av medlemmarna och att fungera enligt demokratiska principer.

Samma kriterium är svårt att applicera på trossamfund, som inte heller fungerar enligt samma principer som ideella föreningar. Riktlinjen nämner inte trossamfund men nämndens anvisning tydliggör att de kan söka bidrag från nämnden.

Förvaltningen gör bedömningen att det är det huvudsakliga syftet med organisationen, inriktningen av dess verksamhet samt organisationens tillhörighet till civilsamhället som avgör om organisationen kan anses falla inom ramen för bidragsgivning från nämnden

Förvaltningens förslag är också en bedömning av vad som är rimligt och möjligt att finansiera genom det stadenövergripande bidraget, där vi har gjort gränsdragning mot andra bidrag i staden. Som förvaltningen även tidigare har lyft skapar gränserna mellan olika nämnders uppdrag i staden glapp där finansiering av vissa verksamheter inte med självklarhet hör hemma hos en eller annan nämnd. Vad som ska finansieras av vilken nämnd är en pågående diskussion och i flera fall är de bedömningar som förvaltningen lägger fram ett resultat av dialog med andra förvaltningar. Det framgår i de enskilda bedömningstexterna.

Ett exempel som förvaltningen vill lyfta är organisationer som arbetar med integration och som främst når en lokal målgrupp. Dessa organisationer verkar i områden där målgruppen de vänder sig till är överrepresenterad och där värdet av att finnas nära sina deltagare och besökare är stort. Förvaltningen har gjort bedömningen att ett flertal av dessa organisationer därför även fortsättningsvis kan erhålla stöd från socialnämnden Centrum trots sitt lokala fokus.

Förvaltningen föreslår att 85 verksamheter beviljas bidrag med sammanlagt 53 421 000 kronor. Förvaltningen föreslår att 14 ansökningar avslås.

Ansökningar och medföljande bedömningar återfinns som bilagor till detta tjänsteutlåtande.

Uppföljning och redovisning av verksamhetsbidrag för 2024 görs under våren 2025 då organisationerna har haft sina årsmöten där bokslut och verksamhetsberättelser fastställs.

Socialförvaltningen Centrum

Michael Ivarson
Förvaltningsdirektör